

TWENTSE POST

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

Wrnd. Hfd. Red. J. W. M. Gigengack

NR. 2 FEBR. 1963 2^E JRG.

Uit de inhoud

Jan Jans ten grave [gedragen:	pag. 1, 2
In memoriam [Jan Jans:	pag. 2
Boerderij «de Borg» [te Beuningen:	pag. 3, 5, 7
«Florilympha»	pag. 9
Uit de historie van Noorddeurningen (VII.)	pag. 11
Bijdrage in de mooder- [spraak	pag. 13

Jan Jans ten grave gedragen

„Wij staan hier verzameld rond de groeve van een groot Almeloër. Een man wiens betekenis voor stad en streek, ja, voor heel het Saksenland, moeilijk overschat kan worden. Door zijn toedoen is zo onnoemelijk veel waardevols tot stand gekomen en bewaard gebleven, dat zijn geest ons nageslacht nog lang zal bevruchten.” Aldus wethouder A. H. Hesp in zijn namens het Almelo's gemeentebestuur uitgesproken rede bij de laatste rustplaats van architect Jan Jans op de algemene begraafplaats te Almelo.

De tijdning van Jans plotseling overlijden in zijn tekenkamer op 21 februari j.l., in zijn 68ste levensjaar, veroorzaakte een schok bij zijn naasten, zijn verwanten, vrienden en bekenden. Voor een moment leek de regionale hemel van Twente zwart

als de inkt, die Luther naar de duivel wierp. Voor een moment wankelde bij velen het geloof in een voorspoedige ontwikkeling van zoveel initiatieven en activiteiten waarbij Jan Jans hetzij rechtstreeks, hetzij zijdelings betrokken was, wankelde de

Architect Jan Jans; groot kenner van het Twents landschap en Twents volkseigen

Redaktie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 5^I Hengelo (O.) Tel. 17987
Bank: De Twentsche Bank N.V. Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 3.60 per jaargang
Losse nummers 35 cent per exemplaar
Advertentie-trieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

H. ten Cate Ezn (voorz. Overijss. Landschap):

IN MEMORIAM JAN JANS

Met Jan Jans is van ons heengegaan een persoonlijkheid met uitzonderlijke gaven van geest en hart. Een stoer werker, die gedurende zijn leven enorm veel tot stand heeft weten te brengen, door alles te onderzoeken en het schone te weten behouden.

Hij was een uitzonderlijk kenner van het Twentse landschap en de Twentse Volks-cultuur met haar eigen „spraoke”. Een figuur die sprankelde van humor en levenslust. Hij was een levenskunstenaar, zoals er maar weinigen te vinden zijn.

Waarvoor wij hem speciaal dankbaar moeten zijn, is de wijze waarop hij zijn kennis wist door te geven. Steeds weer was hij bereid zich hiervoor in te zetten en anderen attent te maken op DIE dingen, die hij meende de moeite waard te zijn voor de gemeenschap. Rust kende hij niet. Hij werkte als architect, of hield lezingen, of hij bestudeerde en tekende én hij besteedde aandacht aan zijn gezin. Voor alles wist hij steeds tijd te vinden en dat gaf hem voldoening!

Een figuur als Jan Jans zou nooit „klaar” zijn. Zo stond ook nu nog veel op zijn programma, wat hij helaas niet heeft kunnen voltooien.

Hij stond midden in het leven tot hij plotseling van ons heenging.

Veel, zeer veel, heeft hij gedurende zijn werkzaam leven bereikt en vele verenigingen zullen hem steeds dankbaar blijven voor het streven naar het behoud van het schone op velerlei gebied. Zo ook „Het Overijsselsch Landschap” en de „Overijsselse Molen”. Dat de beide watermolens van Bels en Frans te Vasse voor het nageslacht bewaard bleven, is zeer zeker mede te danken aan zijn onvermoeibaar streven.

Het zou zeker niet in de geest van Jan Jans zijn al zijn goede eigenschappen op dit moment naar voren te brengen. Maar als vriend en mede namens de bewoners van de door hem gerestaureerde boerderijen en huizen op „Egheria” wil ik eindigen met mijn dankbaarheid en waardering uit te spreken voor de vele goede adviezen en voor alles wat wij tezamen in de Lutte gebouwd en tot stand gebracht hebben.

Jan Jans, wij waren goede vrienden.

Jan Jans ten grave gedragen

hoop op een geleidelijke harmonische samensmelting van heden en verleden in het tot nieuw leven geroepen Twente. Jan Jans was daar immers - op elk tijdstip - om onmiddellijk de noodklok te luiden wanneer er regionale belangen dreigden mis te lopen of te worden geschaad.

Jans stond op de drempel van het oude en het nieuwe Twente. Als een schutdeur in de stroom van vernieuwingen trachtte hij maat te geven aan de krachten welke het eigen gezicht van Twente dreigden te overspoelen en onherkenbaar te maken. Overal waar Twentenaren de eigen volkskracht poogden te versterken daar zag men Jans. En al moet het hem zoals een der sprekers bij de groeve van de overledene memoreerde - zeer verdriet hebben dat ondanks zijn ijveren talrijke mooie Saksische boerderijen en andere historische monumenten verdwenen, véél, dat zonder Jans eveneens zou zijn verdwenen, is door zijn toedoen voor ons allen en ons nageslacht behouden gebleven.

Jan Jans, de moedige Saks, stond altijd aan de frontlinie. Zijn heengaan wordt door velen ervaren als een onherstelbaar verlies.

Waar echter bij de laatste rustplaats van de overledene meerdere spekers onsteld een balans trachten op te maken van het geleden verlies, daar vonden zij met de honderden aanwezige vrienden tevens het antwoord op de vraag hoe dit verlies tot een minimum te beperken. Het was de echtgenote van de overledene, Mevr. Jans—Cammaert, die de vrienden opwekte om in de geest van haar man voort te werken zodat er geen sprake van kan zijn dat het eenmaal in het kader van het regionale streven begonnen werk zal komen stil te liggen.

* *

In een tijdsbestek van circa 15 maanden verstomden de stemmen van drie figuren welke voor de

moderspraoke van grote betekenis zijn geweest, met name de stemmen van meester G. B. Vloedveld Joha. v. Buren en Jan Jans, welke laatste de streektaal gediend heeft door het gesproken Twense woord tijdens zijn welhaast wekelijkse causeriën, excursies en vele andere mondelinge contacten met allerlei groepen van mensen.

Goed beschouwd is het louter toeval dat Twente in een tijd, die voor zijn volkseigen cultuur kritiek genoemd mag worden, over een man beschikte als Jans. Van de andere kant heeft de noodsituatie waarin Twente's cultuurbezit en Twentse regionale belangen zich sinds jaar en dag bevinden Jans gemaakt tot wie hij was. Twente kon Jans en Jans kon Twente niet missen. Wie deze wisselwerking overweegt evenals de felle, bijkans agresieve houding welke Jans aan kon nemen tegenover alles wat het eigen karakter van Twente ernstig kon verminken, moet tot de conclusie komen dat deze Almelse architect het Twentse land enorm heeft lief gehad en dat de nood waarin het eigene van onze streek verkeert, ook werkelijk groot moet zijn. Zó lief en zó groot, dat een intellectueel, begaafd en scherpzinnig man als Jans, die zijn vele gaven met gemak had aan kunnen wenden louter en alleen voor strikt persoonlijke belangen, het terwille van regionale belangen eenvoudig weigerde goedsmoeds met anderen mee te dwalen en liever eenzaamheid, achterdocht en miskenning verkoos waar hij met zijn voldoende autoriteit en grote gave voor de humor gemakkelijk vriendschapsbanden had kunnen versterken, vertrouwen kunnen winnen en erkenning had kunnen vinden indien hij niet soms op z'n eentje en tegen de openbare mening in was door blijven vechten.

De kracht voor zijn moedige houding putte Jans uit een grote liefde en bezorgheid voor het eigen karakter van onze streek.

Moge hij rust gevonden hebben in de wereld van schoonheid en waarheid waarin hij oprecht geloofde.

Boerderij „de Borg” te Beuningen wordt afgebroken

Voor het eerst genoemd in 14e eeuw

In Twente is het bestaan bekend van 45 riddermatige havezaten.

Hiervan zijn er 16 behouden gebleven, waarvan er nog 9 bewoond worden en 7 een andere bestemming hebben. De resterende havezaten zijn verdwenen. Tot deze laatste behoort ook het huis, genaamd Borch in Boeningen, Bonyng of Borchbeuningen in het richtamt Oldenzaal, dat een leen was van het Sticht en waarschijnlijk reeds in de 14de eeuw toebehoorde aan het geslacht van Boningen. In charters vanaf 1380 worden genoemd een Mathys van Boningen, Hein Frederik en Gysbert van Boningen.

Zoals Roelof Hondenberg zijn verdedigbaar huis liet bouwen in een Dinkelbocht (in het jaar 1415, op de plaats waar het tegenwoordige huis Singraven staat), zo heeft ook de bouwheer van de havezate Beuningen voor zijn versterkte huis een plaats uitgekozen in de onmiddellijke nabijheid van stromend water en wel daar, waar eens 't beekje «de Slinge», dat de nog gedeeltelijk aan te wijzen gracht bij de havezate voedde, uitmondde in de Dinkel. De namen «erve Slingeman» en «Dinkelkamp», voorkomende in een taxatie van 1771, herinneren aan deze stroompjes.

Twickelo's volgen het geslacht «van Bönigen» op

Mr. G. J. ter Kuile zegt in zijn «Havezathen van Twenthe» dat volgens Fahne «Westfälische Geslechter» Joan van Twickeloe tot Weldam in 1508 Borchbeuningen kocht, na wiens dood in 1539 het goed overging aan Herman van Twickeloe t. Borchb., gehuwd met Aleid van Overhagen en overleden 1550. Diens zoon Johan van Twickeloe t. B., gehuwd met Heilewich van en tot de Eze, overleed in 1569. Onder voogdij van Goossen van Raesfeld wordt op 14 juli 1570 Herman van Twickeloe toe B., gehuwd met Anna Overhagen tot Venhuys, beleend met de Overijsselse lenen van wijlen zijn vader. Hij en zijn voogd komen voor op de lijst van personen, wier goederen bij

wijze van repressaille-maatregel door Ridderchap en Steden verbeurd verklaard zouden worden, als heulende met het Hof Madrid, volgens besluit van de Landdag van 16 nov. 1582. Herman overlijdt in mei 1621.

In de notulen van Ged. Staten van 24 jan. 1622 treft men deze attestatie aan: wijlen Herman van Twickelo toe B. en Veenhuis, gehuwd met Ursula Goswina van Raesfeldt, is 1 okt. 1622 met de Overijsselse lenen van zijn vader verlijd geworden.

Zijn zoon Jonker Johan v. Twickelo gaat later, zoals uit het onderstaande blijkt, openlijk naar Spaanse zijde over.

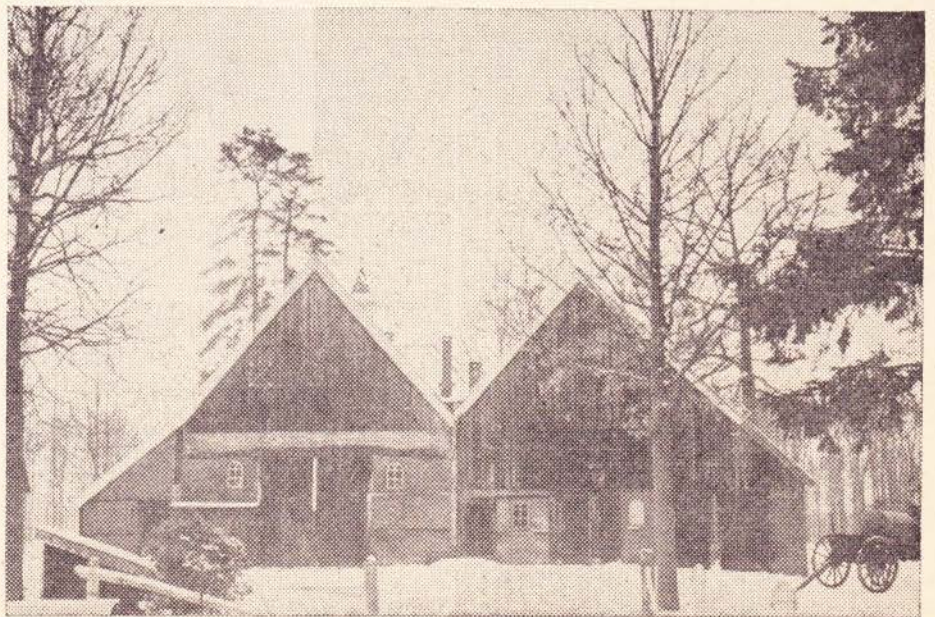
Standthaffichlyck in Religione Catholica

Naar ter Kuile mededeelt, zag Herman van Twickeloe toe Borchbeuningen die in 1617 de geruchtmakende beschuldiging van echtbreuk tegen Unico Ripperda opwierp, zich in dezelfde reuk van Spaans-gezindheid gebracht, die men tegen zijn vader gekoesterd had, toen de magistraat van Hardewijk een door hem geschreven en verloren brief had gepubliceerd. Daarin toch vroeg hij kort voor zijn overlijden „Datum Borich Boeningen 22 Martij 1621 nijen caland” aan een invloedrijk

persoon te Brussel niet alleen, dat die persoon van de Aartshertogen voor hem zoude zien te verkrijgen „eene sauvegarde voer my ende myn familie ende myn huys de Borrich Boeninge genoemd en voor die Marcke Bonningen, Denecamp ende Noerdt-Doeringen” maar, wat erger voor hem was, hij informeert daarin ook, of bij het einde van het Bestand, ook een der drostambten b.v. van Twente komt te vaceren, in welk geval hij zich daarvoor recommandeert, aanvoerende: dat ick voer mijn persoen van een alt adelyck Riddermegtigh geslechte ben wiens olderen en voerolderen hun alle tyt standthaffichlyck in religione catholica als Drost en etc. tot dienste van haere hoicheyden geemployert hebben”, en hij eindigt „pro tertio” te solliciteren naar een compagnie te peerde.

Gevolg van de kennisname van dien brief was dat in aug. van 1622 zijn zoon Joh. van Twickelo op last van Overste Schmelsing te Deventer werd gevangen genomen. 19 Sept. d.a.v. werd deze onder borgstelling van 6000 gulden vrijgelaten. Later is Jonker Johan van Twickel openlijk tot de Spaanse zijde overgegaan. Toen Prins Frederik Hendrik in de zomer van 1637 „tegen d'invasien,

Het achterhuis van „de Borg” dateert blijkens een gevelsteen uit het jaar 1709 en bezit - in tegenstelling tot het voorhuis - de waardigheid van een ver verleden. Waarschijnlijk is een deel van de materialen waaruit dit achterhuis werd opgetrokken van veel oudere datum.

DIVERSE PLAATSEN

J. A. Lesscher & Zn.SAASVELD - TELEFOON 238
Smederij en Reparatieinrichting - ExpeditieHandel in landbouwwerktuigen, melk-
machines, tractoren, bromfietsen enz.

COOP. ZUIVELFABRIEK

De Eendracht
ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

Waarom ze bij

«De Eendracht»

IN TUBBIGE

de botter, kees, pap en yoghurt haalt?

Umdat de produkten van
De Eendracht goed bevaalt

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoeders

Ruwvoeders

Brandstoffen

BOERENLEENBANK

AlbergenDe SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bankDENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMENRUIMTEVERWARMING
OOK AAN AARDGAS**Gem. Energiebedr. Rijssen**Wee rekken kan geet naar
zölfbediening
PARAATGlanerbrug: bij TET-bushalte
In 'n lunchroom kô'j lekker etten en dreenkenBookweite is 'n lekker en ge-
zond etten, as pannekooke
of niejmoods as vlokken. Nemet
mel of Billy Quick bookweiten-
vlokken van de Grutter oet
Boorn**Erven ten Cate**
BORNE**Kopen bij de Spar
Is sparen bij de koop**

BOERENLEENBANK

Tubbergen

De spaarbank voor iedereen

Voor een kwaliteitshorloge:

G. HOFLAND

Mr. Horloger - DENEKAMP

Machinefabriek veur Möllenbouw**J. Kleinbussink & Zoon**

Duivenlaan 28-32 - Apeldoorn - Telefoon (0 6760) 12886

Machines en apparaten veur maalteriejen, veevoorfabrieken en silo's.

Seend 1899 nen naam met nen bekenden klaank (ook veur Tukkers).

enschede

Fijnhout- en Triplexhandel

Fa. W. LANGE

Spelbergsweg 37, Tel. 4538

levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.**Voor betere schoenen Rommelaar**

VAN LOENSHOF 31

VEILIG en COMFORTABEL
TOURINGCARBEDRIJF
M. ZINGER

Emmasstraat 91 Enschede Tel. 4827

FOTO-FILMBEDRIJ Van Loenshof 10
Tel. 5271

Filiaal:

Oliemolen-
singel 37
Tel. 6118Motor defect?
naar **JULO**
direct!!!Pyrmonststraat 15-19
ENSCHÉDEVoor herenkleding
het beste bij **Besters**

Van Loenshof 12, Enschede

de „Twentse Post”staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de kultuur in deze streken**en „CO-OP OOST”**staat voortdurend op de bres voor de belangen
van de consument. Ook voor **Uw** belangen en
die van **Uw** gezin**„Co-op Oost”** met vestigingen in geheel Twente
en in de Gelderse Achterhoek.

Kruidenierswaren - vlees - brood - banket - textiel - schoenen - kleding - brandstoffen - huish.art.enz

„de Borg” te Beuningen

(VERVOLG VAN PAGINA 3)

die de vyandt door troupes onder aanvoering van Jan Baptista van Ensse doet voornemen”, - op verschillende plaatsen in Twente compagniën te peerde had gestationeerd, heeft Johan van Twickeloe zich gevoegd bij van Ensse. In de resolutie van Riddersch. en Sted. van 17 maart 1638 wordt van hen beiden gezegd, dat zij: „vergeetende haer trouw en plicht, daermede sy als landsaten aen dese Provintie gehouden sijn, haer hebben vervordert onder vyantlicken schijn met keyserlick krijgsvolck dese Provintie te aggresseeren om deselve te brengen onder contributie van den Coninck van Spaniën, hebben niet alleene de Inge-seetenen gesoemeert ende te vuur ende te swaerde gedreijcht, maer oick metter daet voortgevaren eenige personen op te lichten en weg te voeren” weshalve verstaan werd om van de goederen van Ens en Twickelo, veele te moogen vercoopen, om daeruyt haer rancoen, oncosten en schaden te voldoen, hebbende R. en St. de wijdere actie over deze enorme excessen zich gereserveert. Het schijnt dat Ridderschap en Steden hem vervolgens uit de provincie gebannen hebben, althans in 1639 treedt voor de belangen van zijn kinderen op zijn broeder Adriaan Overhagen van Twickelo, canonicus, en op 20 maart 1641 verzocht deze Adriaan van Overhagen, kanunik te Oldenzaal, om consent voor zijn broeder Jan van Twickelo om drie maanden in Twenthe te mogen komen tot behartiging der belangen zijner kinderen „waarover niet gedisponeerd kon worden.” Waarschijnlijk - aldus ter Kuile - is hij de bouwheer van 't huis, 't welk in 1636 volgens de tekenaar Meyling zou zijn gebouwd.

Andere bewoners van Borg Beuningen

De zoon van Jonker Johan van Twickelo: Herman van Twickelo tot Beuningen, gehuwd met Wilhelmina Mulert tot Voerst, sterft vòor 1680. Hij liet geen zoon na. Ter Kuile tekent hierbij aan: het rooms katholieke geslacht von Twickel

bloeit nog in Westfalen. o.a. op het goed Havixbeck, Kreis Münster, welk goed in 1601 in deze familie is gekomen door huwelijk van Rudolf van Twickelo, een jongere zoon van Borch - Beuningen, met Ermgard van Bevern. De Twickelo's hadden evenals de Van Reede's van Saasveld en het zeer oude geslacht der Nittert's een grafkelder in de kerk te Oldenzaal, waar ook hun wapenborden prijkten. Het 17de regiment infanterie van Chris. Bernard van Galen (in de volksmond Bommenbeerd) droeg de naam Twickel.

De oudste van Herman's dochters: Anna Willemina van Twickelo t. B. bracht met haar huwelijk het goed over aan een zekere Jonker van Dumstorff tot Rorup. Een latere eigenaar is (blijkens een op 15 febr. 1686 getroffen akkoord, opgetekend in het Protocolboek van den Huize Ootmarsum) Eustachius Occo Broersema, Heer toe Borchbeuningen, Drost van het graafschap Megen. Weer een andere eigenaar is Jan Diderik van der Recke tot Borchb., die op 8 maart 1705 verzocht van dit goed verschreven te mogen worden, op welk verzoek een resolutie van Ridderschap en Steden van 14 maart d.a.v. betrekking heeft luidende o.a.: „dat R. en St. verklaren bij dezen dat Borch Beuningen is een Havesate en daar voor alhier erkent sal worden dog op approbatie (na goedkeuring) van de steden.” De weduwe van v.d. Recke verkoopt op 23 okt. 1707 het Huis c.a. aan: Timon Sloet tot Borchb., die deswege 15 nov. 1708 ten landdage geadmitteerd is geworden. Hij overlijdt als Capitein 15 okt. 1741. Zijn testamentaire erfgenaam: Christiaan Albrecht Graaf van Rechteren tot Collendoorn wordt 21 maart 1744 er van geadmitteerd, doch overlijdt reeds 8 dec. 1747 - 36 jaar oud - als erfgenaam nalatende zijn broer Johan Lodewijk Graaf van Rechteren tot den Oldenhof, het Laar en Borgbeuningen. Deze overlijdt als Drost van IJsselmuiden in 1762, na wien zijn zoon Christiaan Albrecht v. R. t. Borchb. in 1772 voor B. geadmitteerd wordt. Na het overlijden van diens dochter Johanna Louisa Gravin v. Rechteren (1801) wordt Borchbeuningen verkocht en door mr. A. Sandbergen te Zwolle en J. Palthe, predikant te Oldenzaal, aangekocht.

Dhr. W. v. Wulfften Palthe (fabrikant te Hengelo en kleinzoon van voornoemde predikant) en diens familie gebruikten 't huis jarenlang als zomerverblijf.

Nieuwbouw

Liet Jonker Johan van Twickelo tot Borgbeuningen het oude huis in 1636 vervangen door een nieuwe havezate, nog geen 75 jaar later werd ook dit huis weer afgebroken om plaats te maken voor de tegenwoordige boerderij (zie foto), welke nog steeds «de Borg» wordt genoemd en die waarschijnlijk voor een deel uit materialen van de oude borg werd opgetrokken. Een gevelsteen in de boerderij draagt het jaartal 1709. Merkwaardig is het feit, dat de boerderij - welke bewoond wordt door de 71-jarige landbouwer H. G. J. Groenewold - uit twee delen bestaat: een herenhuis en een boerenhuis. Nadat de familie van Wulfften Palthe in 1903 in de naaste omgeving van de oude Borg een nieuwe villa bouwde werd het voorhuis door verschillende mensen bewoond.

De eigenaresse van de boerderij,

Het huidige voorhuis van „de Borg” in Beuningen, links van de rijksweg Oldenzaal-Denekamp, schuin tegenover hotel Dinkeloord, is een slechte imitatie van de vroegere havezathe. Verder zijn de muren niet van Bentheimer steen zoals men op het eerste gezicht zou denken, maar aangepleisterd. Het landgoed „de Borg” is 77 bunders groot.

Zeker is saver - drink
„De Monnik” jenever!

Distilleerderij Oldenzaal

Het adres voor **haantjes**
en natuurlijk ook andere
lekkere hapjes is:

Café - Rest.
GROBBE
Markt 15, Tel. 2550

GROBBE
SNACKBAR
Boterstr. 35, Tel. 3245
OLDENZAAL

Accuraat retecturingbedrijf

tricoloreren · drymasteren · verven

Ootm.str. 47-49 Tel 2091

TELGENKAMP's
zaadhandel

Het adres voor tuin-, bloem-
en landbouwzaden, bestr.midd.

Molenstraat 6, telefoon 1258

ERRES **PHILIPS**
TELEVISIE
Ben Lansink
Deurningerstr. 6 Tel. 2981

Woninginrichting

Kistemaker

Oldenzaal

EEN KLASSE BETER ...

A'j 'n bezoek brengt an Ollenzel ...
breng iej vanzölm'sprekkend ok 'n be-
zeuk an lunchroom en ijsbuffet

Davina

(op de Markt)

bloembakken

(in diverse afmetingen)

Oldenzaalse Bouwmaterialen-
handel N.V.

oldenzaal

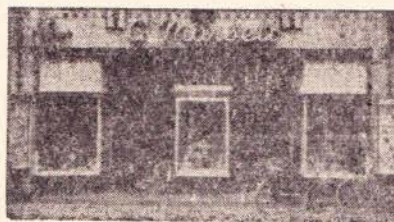

de zaak met meer

dan 50 toonkamers

Voor
een deskundig uitgewerkte
C.V.-installatie

E. HEIDEMANN & Zn
Boterstraat 15 Tel. 2077
OLDENZAAL

De zaak
waar U altijd slaagt

„Doe 't zelf”
met onze Gereedschappen
en U bent veel voordeliger uit!

fa. Groensmit

de grootste sortering, de laagste prijzen
Boterstr. 1, Tel. 2484, Oldenzaal

Foto's könt nich kieken
(Mer oonze foto's möj' bekieken)
fotohandel

't **Kiekkeske**

Grammfoonplaten

GROTESTRAAT 25
TELEFOON 3177 *Geft de trouw aan!*

OLDENZAAL

BLOEIENDE INDUSTRIESTAD,
heerlijk gelegen aan de voet van de
Tankenberg. Omgeving rijk aan natuur-
schoon.

- * ST. PLECHELMUS-BASILIEK, bijna duizend jaar oude Oudheidkamer.
- * Karakteristiek stadscentrum. Volop gelegenheid voor sportbeoefening.
- * Overdekte bad- en zweminrichting.
- * PRIMA HOTELS en PENSIONS

Stalen ramen van

OTTENHOF

bint óf !!

op den Koem 33

Ollenzel

Hoveling
v/h Oosterholt-Wiegerink

FORT-SCHOENEN: nog altijd de beste
kinder-jongensschoenen met 1/2 jaar garantie.

aardgas

de BRANDSTOF uit eigen
TWENTSE BODEM is

voordeliger

Gemeentebedrijven
Burg. Wallerstraat 3

Meubelen
Tapijten
Bedden
Linoleum
Colovynl-
[tegels]

Voor spuitwerk aan Uw auto

ALBERT KIP

HEINKEL

SPARTA

ANTOON HUTTEN

voor nij spul en reparasie
DENEKAMPERSTR. 71 TEL. 2863

PUCH BERINI ZONDAPP

Stad en Land van Twente

„Twente zal nooit oplossen in een groter geheel, maar zijn geschiedenis zal wel nauwer verweven worden met die van Nederland, zoals de geschiedenis van Nederland eenvormig zal zijn aan die van Europa”, zo lezen we op de stofomslag van het onlangs verschenen boek van L. A. Stroink: «Stad en Land van Twente».

een
boek
waarin
de
Twent
gaat
leven

Deze constatering betekent een extra aanbeveling voor dit prachtige boek, want de algemene massificatie is ook voor de Twent een reden temeer om zich te verdiepen in de eigen achtergronden van de streek waar hij is «oop ejongd» en waarvan hij houdt.

Al lezende in dit op zeer verzorgde wijze door de N.V. Drukkerij Smit gebrachte boek kwamen wij onder de indruk van de onvoorstelbare hoeveelheid gegevens die de auteur hier bijeen heeft gebracht, om welke reden het reeds niet passend zou zijn „te gaan zoeken” naar een facet uit onze streekgeschiedenis dat

geen vermelding vond of zeer summier werd aangeduid.

Een jarenlange bronnenstudie en een eveneens jarenlange documenterende arbeid zijn aan de tot stand koming van dit 800 pagina's tellende boek voorafgegaan. Zo kon dan ook een werk ontstaan waarin de Twent gaat leven, een werk waarin de draad van de geschiedenis - opgevat in de praehistorie van onze streek - ons voert door vele eeuwen van Twents stedelijk en landelijk leven, boeiend, bewogen, rijk en veelzijdig.

Wij achten deze rijkelijk geïllustreerde uitgave van grote waarde, niet alleen op zichzelf maar tevens als onmisbare schakel in de langzaam groeiende keten van wetenschappelijke en semi-wetenschappelijke uitgaven, gewijd aan het historische en hedendaagse Twente. Als zodanig behoort het ongetwijfeld tot die bronnen, waaruit in de toekomst in steeds toenemende mate zal worden geput. Echter niet alleen in de bibliotheek maar ook in de boekenkast van hem of haar, die waarlijk is geïnteresseerd in de geschiedenis van Twente, heeft het onmiskenbaar recht op een plaats.

* *

„de Borg” te Beuningen

(VERVOLG VAN PAGINA 5)

de N.V. Exploitatie - Maatschappij Landgoed Borg Beuningen heeft besloten om tot nieuwbouw over te gaan op een nabij gelegen terrein. De Denekamper architect J.H. Sombekke ontwierp een moderne boerderij voor welke bouw inmiddels rijksgoedkeuring is aangevraagd. Zodra de nieuwbouw een feit zal zijn geworden, wordt de oude Borg afgebroken.

Wiesheed

Leever tweemaal zachte trekken
As in ees de liene brekken.

(Berghege)

de afgestudeerde kunstenaar

Het is zeker niet zonder grondige reden dat de Raad voor de Kunst (Stadhouderslaan 26, Den Haag) op 22 febr. j.l. aan afgestudeerde jonge beeldende kunstenaars een enquête-formulier heeft toegezonden vergezeld van een schrijven, dat als onderwerp draagt: „Overbrugging periode na studie beeldende kunst”, ondertekend is door de secretaris van de Raad, de heer J. Kassies, en ondermeer de volgende passage bevat: „Jaarlijks beëindigen tientallen jonge kunstenaars hun studie aan kunstnijverheidsscholen en akademies voor beeldende kunsten. Met een getuigschrift of een diploma gaan ze zich wijden aan het beroep, waarvoor ze zijn opgeleid, of ze gaan «iets anders» doen om te kunnen leven

Schrijvers en Honorarium

Wijzend op hun eigen onafhankelijkheid heeft mr. Y. Scholten, staatssecretaris voor de Kunst, geen gehoor gegeven aan de verlangens van Nederlandse schrijvers om meer steun. Er zijn erregelden en bijzondere erregelden terwijl bij uitzondering ook een stipendium verleend kan worden. Om echter van regeringswege een vijftigtal schrijvers met toelagen de basis voor hun bestaan te geven, voert naar het oordeel van de minister, te ver. Wel is hij genegen tussen auteurs en hun uitgevers te bemiddelen.

De mogelijkheden van regeringswege om scheppende kunstenaars bij te springen zijn o.i. hiermee niet uitgeput. Vooralsnog zou de regering een aanvullend honorarium kunnen betalen over reeds verschenen romans, novellen, essays en toneelstukken. In dat geval gaat de prescriptie vòòr de beloning uit terwijl de minister niet bevreesd hoeft te zijn een gevaarlijke precedent te scheppen, daar een dergelijk aanvullend honorarium ook nog wel te betalen zou zijn aan kunstenaars werkzaam op ander dan literair gebied. Voor de scheppende kunst van ons kleine land zou hiermee voorlopig al veel gewonnen zijn.

* *

en ze proberen daarnaast hun eigenlijke, artistieke werk te doen. Hoe gaat het de jonge, afgestudeerde kunstenaar na zijn leertijd? Hoe lukt het hem of haar een bestaan te veroveren? Is het juist dat men de ex-leerlingen geheel zelfstandig laat verder gaan? Of zou het anders moeten en hoe?”

Op 7 vragen verwacht men vervolgens gaarne een precies antwoord, dat betrouwbaar zal worden behandeld.

Wij hopen van harte dat de resultaten van dit onderzoek er binnen afzienbare tijd toe bij zullen dragen de noden van onze jonge beeldende kunstenaars te lenigen.

ENSCHEDÉ

Biej 's leavens wit en 's leavens zwat
sprek aait 'n bleumke nög tot 't hart

BLOEMEN-
MAGAZIJN «*Corona*»

HENGLOSESTRAAT 156 - TELEFOON 3298

A. v. d. Leest | Radio
| Enschede | Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en Installateur
OLDENZAALSESTRAAT 39 - TEL. 10688

PARAPLU-HUIS

D. Luckriede

Hengelosestr. 129

Machinefabriek
ARENS & Zn

► tandwielen
Perikweg 52

voor goeie schoenen
bekend

Heng.str. 16 - Oldenz.str. 93 - v. Loenshof 5

Ook
Uw
adres

H. Zwier

DAMES KAPSALON

Lipperkerkstr. 129 - Tel. 8159

alle boeken over

TWENTE

Van den Broek en Adolfs

Gronausestraat 5

Uit
voor-
raad
lever-
baar:

BETONTEGELS, BETON-
SCHUTTINGEN, BETON-
PUTROOSTERS ENZ.

Bimsbetondakplaten, Keerwanden

Fa. J. H. Schuurink Binnenhaven 116
Telefoon: 3009

SALON *Neurink*

v.h. H. J. v. d. VEER

Dames-salon en Parfumerie
Haaksbergerstraat - Enschede - Tel. 2876

Speciaal adres veur oew kleere

KIRCH'S
Berconhuis
de Jas met Karakter

Haverstr. 23
ENSCHEDÉ

Nieuwstr. 22
HENGÉLO

Laat Kuyper U
de das omdoen
Laat Kuyper U
be,,hoeden"

Oldenzaalsestraat 34

Een BRIL, die werkelijk prettig zit
is gemaakt dör

Remmelt Pit

Kalanderstraat 24-26 Enschede

Gramfoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK Nieuwstr. 57 Tel.
3909 Hengelo O.
C. F. Klaarstr. 28
Tel. 4863 Enschede.

RADIOKO

Fa. H. Kraaijenbrink

Hengelosestr. 33 - Tel. 5751

RADIO EN TELEVISIE

Electriciteit op elk gebied

ZAODHAANDEL

Dalenoord

'n oold Tukkers-adres
Oldenzaalsestraat 35

FA. H. v. d. BERG

OLDENZAALSESTRAAT 65 - TEL. 2543
Steunzolen volgens gipsmodel, Elast.
kousen, Kunstledematen, Orthop. cor-
setten, Beugels, Buikgordels, Staalwaren

Coöp. Melkinrichting
LONNEKER-
producten zijn beter!

TELEVISIE
*
HOOR
APPARATEN
*
RADIO

Blijvende service!
Jan LANGKAMP
LANGESTR. 52 TEL. 4695 ENSCHEDÉ

oostvogel
sinds
1795

ENSCHEDÉ

Haverstraat 1 - Hengelosestr. 9

Het bekende adres voor het
leveren van alle bekende merken

gazon- en motormaaiers

(ABNER, BRILL, FOLBATE, HUSQVARNA)

Fijn-
stijperij **H. v. d. Meer en zn**
BLEEKERSTR. 18 - ENSCHEDÉ

ADOLFS & PENNINK

de boekhandel t.o. 't postkantoor

studieboeken

pocketbooks - romans

Voor
medaille,
krans, tak
of beker: bij ons slaagt u zeker
Ripperdastraat 2a, Enschede

advertenties bekijken is bijna net zo gezellig als winkelen

Oord van groen en helder water

„Florilympha“

DE LUTTE. In de maand februari door het prachtige natuurgebied Het Lutterzand zwerfend, troffen wij verscholen tussen besneeuwde dennen en jeneverbesstruiken een 14-tal huisjes aan die door hun onopvallende welhaast natuurlijke ligging en vertrouwde, nedersaksisch aandoende stijl bij het landschap schenen te behoren. Een nader onderzoek bracht aan het licht dat wij hier - al wandelend door dit arsenaal van bossen, vennen en heide - ongemerkt in een recreatie-oord waren beland, waarvan we even later de naam op een hek-van-planken te lezen kregen: «Florilympha» (oftewel: oord van groen en helder water).

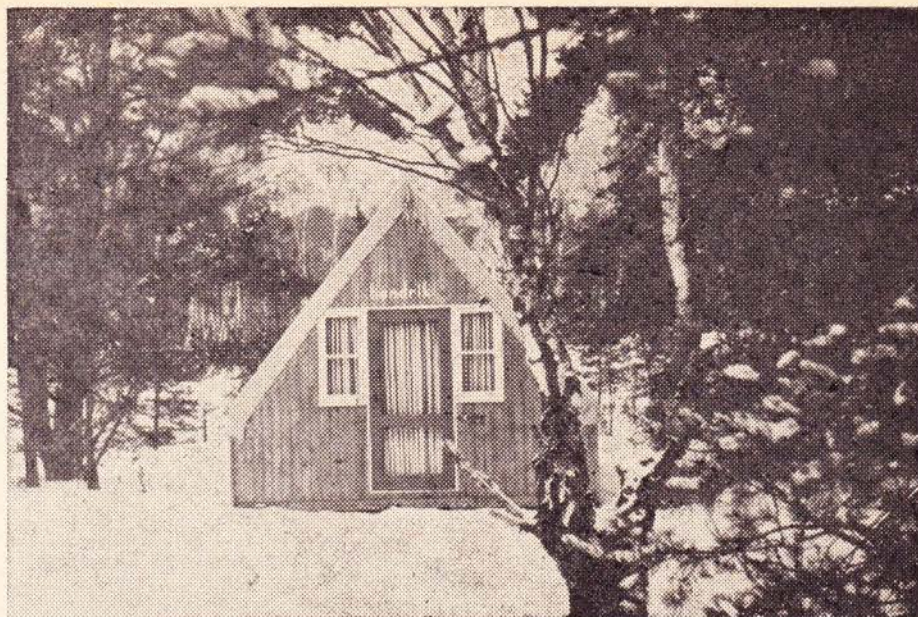
Een verrukkelijk oord. Zelfs in deze barre winter. Laat staan in het zonnige jaargetijde wanneer de natuur haar starheid verliest en een overvloed van sprankelend, nieuw, jong leven ten toon spreidt.

Alhoewel het leek dat onze voeten bevroren waren, dachten wij vanzelf aan het komend avontuur, dat zomervacantie heet.

„n Sneajaor, 'n riek jaor“ zegt de boer die alle dagen buiten is en veel belang heeft bij het weer. Sneeuw is goed voor de rogge: „'t Sni'jt in 't groot, mer das gen nood, vól snee vól brood“. Maar daar komt de zon ook aan te pas, dachten wij, en wie weet wordt het dit jaar wel een pracht zomertje nu Koning Winter de teugels zo ongewoon lang stevig

**

De Oldenzaler J. Olde Monnikhof, stichter en eigenaar van het recreatie-oord «Florilympha»

Plm. 10 ha. ongerepte bosgrond: een paradijselijk oord, zelfs in de winterdag. De foto toont een van de „tent-huisjes“, welke zo wonderwel passen in dit gave landschap.

in handen heeft. Onwillekeurig liepen we al vakantie-plannetjes uit te denken. We gingen mijmeren over onze dit maal in de kou en sneeuw verdiende centjes en over de keus, die op het gebied van vakantie-genoegens groots, geweldig en daarom dikwijls ook moeilijk is. En we zouden geen „mannen van de krant“ geweest zijn, als we de eigenaar van dit oord niet spoedig op het spoor waren gekomen om nadere informatie in te winnen. Nog de zelfde dag zaten we bij hem thuis achter een kop verkwikkende koffie: het huis van de heer J. Olde Monnikhof, voorzitter van de „VVV Oldenzaal-de Lutte Losser“, eigenaar van het recreatie-oord «Florilympha» en wonende Molenstraat 10 te Oldenzaal.

„Steeds opnieuw werd ik als VVV-voorzitter geconfronteerd met de behoefte aan recreatie-mogelijkheden voor gezinnen met kleine en opgroeiende kinderen, maar wij konden in onze omgeving niets bieden“ vertelde ons de heer Olde Monnikhof. „Toen heb ik vorig jaar zelf de stoute schoenen aangetrokken. En na een lange papieren weg te hebben doorworsteld kon ik in juli 14 gezinnen helpen aan een vakantie-huisje voor 6 tot 8 personen en voorzien van stromend water, gas en elektriciteit, bedden, tafels stoeljes en 2-pits gastoestellen.“

Op onze vraag, hoe de kinderen zich behalve in de natuur nog anders kunnen vermaken, deelde de heer Olde Monnikhof ons mee dat er een natuurbad beschikbaar is uitsluitend voor gastgezinnen, een „draaimolen-binnenshuis“ compleet met paardjes, fietsjes etc., een uitkijktoren, midget-golfbaan, restaurant, kortom, jong en oud heeft zich

niet te vervelen. Het natuurbad is ruim vierduizend vierkante meter groot compleet met jeugdbad en strand. Het water van dit bad wordt regelmatig verversed door toevoeging van een kwart miljoen liter water per etmaal! Daarbij is de heerlijke beschutting van de bossen een natuurlijke garantie voor een permanente, aangename temperatuur van het water.

De huurprijzen van de „tent-huisjes“ zijn binnen redelijke perken gehouden. Daarover en natuurlijk ook over andere bijkomende aangelegenheden kunt U echter beter zelf inlichtingen vragen wanneer U serieuze plannen hebt.

Wellicht treffen wij elkaar deze zomer in „Florilympha“.

Hotel Haarhuis Zenderen

In 't herte van Twente

almelo

STURKA

kloere
haalt ze
veur kleen en groot
biej

Jan Buddingh

MARKTSTR. 34

Fa. H. E. Rhebergen & zn.
Dames- en Herensalon

Parfumerie- en Toiletartikelen
Marktplein 18 - tel. 4381

BOERENLEENBANK

Almelo

verzorgt alle bankzaken

Oranjestr. 2, Tel. 3528 - Bijkant.: Acaciapl. Tel. 6028

Olympia

Tel- en Schrijfmachines

G. H. v. d. VEEN

ALMELO. Tel. 2666

HENGELO. Nieuwstr. 38. Tel. 3159

◆ **Hermann Rempelman** ◆

Opgericht 1899

GROTESTR. 61 - Tel 3276

Corsetspeciaalzaak

Corsetten, Tricotages, Kousen

Atelier voor maatwerk

In vrogger dage daansen de leu op de dell' 'n veertoer. Weer vól later 'nzeuvenspoonk. Rechtervoort foxtrot, wals en cha cha cha in niejmoedse daansscholen:

Ans en Wim POLMAN

Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

Jan Pezie SINDS 1873

ALMELO

Voor betere **Heren- en Juniorkleding**

Veur MEUBELS en allens, wat er zo biejkomp kieken, naor:

TOON a.d. *Tuinstraat*

Tel. 3880

FOTO ROOS SINDS 1905

foto-service

Bornsestraat 26, Tel. 2563

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 Hengelo

Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

drogisterij - parfumerie
PRÜMERS

Bornsestraat 72 - Tel. 5650

Het huis voor geschenken

WELLER naaimachines
AGGENBACH breimachines
ALMELO Grotestraat 154

Nutsspaarbank
UW bank

Hoofdkantoor Almelo
WIERDENSESTRAAT 22

Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT

de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)

Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

Landhuis' Grafisch Bedrijf
de drukker voor de tukker

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-
[BENODIGDHEDEN

in de beste kwaliteiten !!!

Door grote omzet **A.B.T.B.**
lage prijzen bij: **ALMELO**

Coöperatie

De Landbouwcoöperatie

is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering

van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.

COöP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.

CHEMISCH REINIGEN
VAKWERK DAN

Tempo

Speciale behandeling Si ro-set-kleding,
Terlenka, Dralon. In één dag klaar!

TEMPO, Rohofstr. 2, Tel. 4354

Bier en Limonade
Chocomel, Wijnen
H. TEESELINK

Groothandel in bier, limonade enz
GROTESTR. 140 a. ALMELO

Eis
perse

TWENTSE WASMACHINE

telef. CENTRALE 4550

BORNERBROEKSESTR. 28 a

Een schematisch overzicht van

de geschiedenis van Noorddeurningen

(door P. van der Maas)

SLOT

Nu we in grove lijnen een schets hebben gegeven van boerschap, marke en kerspel gaan we over tot een beschouwing van het gewone dagelijkse leven in deze nederzetting.

Vele gegevens, die hieromtrent inlichtingen kunnen verstrekken zijn te halen uit rekeningen, protocollen, kohieren, acten van verkoop, verpandingen en dergelijke. Vele paperassen zijn thans nog in het bezit van de boeren in N.D., doch het is ondoenlijk dit alles in kort bestek te verwerken. Natuurlijk heeft ook N.D. te lijden gehad van de vele oorlogen die Twente hebben geteisterd. We denken hierbij aan de oorlogen van de graven van Bentheim met de Bisschoppen van Utrecht in de 12e en 13e eeuw, aan de vele strooptochten van edelen en van de afgedankte troepen door Albert van Saksen. Dan zijn er de invallen van Karel van Gelre, van de Batenburgers, en niet te vergeten de 80 jarige oorlog, waarbij ook reeds de tactiek van de verschroeiide aarde werd toegepast. Zo hadden b.v. in 1584 de graaf van Meurs en Senoy opdracht gekregen van de Algemene Staten geheel Twente te verbranden en verwoesten.

Enkele jaren later (1589) zullen de Staatse legers in de omgeving van Oldenzaal, Ootmarsum en Enschede 1000 paarden, 500 hoornbeesten, 1000 schapen en varkens zonder tal roven.

De spanjaarden zijn ook al niet beter. Als de Spaanse bevelhebber Verdugo in 1594 met zijn leger van Koevorden moet weg trekken, slaat hij zijn kwartier op bij Denekamp. Het is van deze tijd, dat gezegd wordt, dat de wolven in de verlaten huizen en paardestallen legeren.

In het richteramtb Ootmarsum zijn de buurschappen Breklenkamp en

Noord-deurningen het zwaarst getroffen, schrijft Sl. van Bath in Een samenleving onder Spanning.

De helft van de erven ligt woest en verlaten. De landweren, waarvan ook nog resten in ND. zijn waar te nemen, zullen niet altijd een veilige bescherming zijn geweest tegen deze roofzuchtige benden.

Na 1600 is er in het westen van ons land een tijdperk van rust en daarmee van welvaart aangebroken. In deze streken is er echter van welvaart geen sprake.

Het boerenbedrijf wordt eeuwenlang op de oude voet voortgezet. De inkomsten zijn gering en de lasten vaak hoog. Het bedrijf is selfsupporting, d.w.z. alles wat men nodig heeft wordt op het eigen bedrijf voortgebracht.

Naast koren verbouwt men vlas voor de huisnijverheid. De huiden der koeien worden tot leer gelooit. De verbouw van raapzaad brengt olie voor de pannekoeken gebakken van boekweitmeel, dat ook van het eigen bedrijf komt.

Het vee wordt hoofdzakelijk gehouden voor de mest en als we dan nog vermelden, dat veeziekten als coge en runderpest hier grote schade aanrichtten, zo zelfs, dat vee uit Munsterland moest worden ingevoerd, dan is ons duidelijk, dat de boeren een sober bestaan leidden. Het is dan ook niet te verwonderen, dat in „Quohijren van Schoorstenen” van 1675 voor vele namen van erven uit ND. het woord pauper staat, die dus geen vuurstedes hadden.

Een hoogtij in het leven is voorzeker het huwelijk. Gegevens omtrent de huwelijken van Noorddeurninger boeren zijn te vinden in het trouwboek, dat begint in 1674 en waarbij Herman Westerhof en Mette ten Damhuys de rij openen. Er is een Doopboek, dat begint met

8 september 1675 en waarin Tijmans Jan zijn dochter, nomine Geertken, als eerste wordt genoemd.

Er zijn vele acten van koop en verkoop bewaard gebleven, waarbij erven en goederen van eigenaar verwisselen.

De naam van het erf echter blijft behouden. Als in 1632 de boeren der marke ND. Johan de Bade (Bodde) een andere huisstede aanwijzen, ondertekenen zij met een huismerk.

Ook in andere documenten vinden we deze huismerken.

Het zijn figuren van streepjes die gelijken op een wolfsangel, een haken kruis, andreaskruis met opgaande streep, een gaffel, een kruis met een v bekroond e.d.

Het is interessant te zien, hoe ieder uit de samenvoeging van enkele streepjes een van anderen onderscheiden merkteken tot stand brengt. Bij de verkoop van stukken grond komt men ook tal van beemdnamen tegen, die voor taalkundigen zulk aantrekkelijk studiemateriaal zijn.

Hoe staat het nu met de groei van de bevolking van ND.

We kunnen gerust aannemen, dat wegens de vele ziekten, epidemieën en door de grote bestaansmoeilikheden het aantal inwoners slechts geleidelijk zal zijn gestegen.

Om enig idee te geven van de grootte der bevolking in de Franse tijd 1795 maak ik gebruik van de volkstelling in dat jaar, waarbij blijkt dat er toen 105 gezinnen waren tellende 618 personen.

Over de Franse tijd zou nog heel wat te vertellen zijn, maar tijd en plaatsruimte ontbreken daarvoor.

Nog even zij vermeld, dat ingevolge Proclamatie van de Constituerende Vergadering Representerende het Bataafse Volk enz. enz. de stemgerechtigde Burgers woonachting ten huize van Wyfferman worden opge-

Hengelo

Empo-Humber-Vestingrijwielen
Rijwielhandel en Reparatieinrichting
v. Merkstein
Tuindorpstr. 18-20, HENGELO

Blaas eens uit...
ga naar de kapper
Gerrit Wieffer
Alle parfumerie art. Leeuwerikstr. 11

Haarden en Kachels

A.H.K. Aanknoef
OLDEZAALS ESTRAAT 26
HENGELO
Gereedschappen, IJzerwaren, Huish. art.

BLOEMENMAGAZIJN
K. Hunia & Zn.
Tuindorpstraat 38 — Brinkstraat 1a

Speciale bakkerij
TH. J. TE KAATH
Heerlijke Koek, Bunket en Gebak
▲ Krabbenbosplein 12
▲ Oude Postweg 8
▲ Schumannstr 18

MORSINK
SOLASPECIALZAAK

Weemenstraat en Kotmansweg - Hengelo

BOERENLEENBANK
Hengelo (O.)
verzorgt alle bankzaken
Parallelweg L.S. Telefoon 7366

N.V.
out-
bewerking
ENGELO
Interieurspecialisten
Chopinstraat 11 — Tel. 3798
Econ. Dir. J. M. Prinsen
Chopinstraat 12 — Tel. 3798

PORTJE
Deldenerstraat 8
Hengelo (O.) →
DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

W.W.W.

Zakelijk Westen
IJZERENSTR. HENGELO
L. van 't Malderweg 20
Pas-Tunette Corsetten en BH's

Bonneterie SPECIAL-
ZAAK:
Blouses - Rokken - Vesten
Molenstr. 5, Tel. 7382, Hengelo

VERSTEEG's veerve
veur hoese en earve
Molenstraat 20
Hengelo (O.) — Tel. 2207

Automobilbedrijf
ERNÉ FIAT
Deldenstr 42
Tel. 2120
vanaf:
f 3799
500

Bult's Slagerij
VOOR VLEES
EN VLEESWAREN
WEEMENSTR. 12, TEL. 2752

H. J. Krakkers
AANNEMERSBEDRIJF
Tel. Hengelo 2964
Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

de **Bokdams**
VOOR
DANSLES
Drienerstraat 37

● MEUBELEN
● TAPIJTEN
● BEDDEN
Van Dijk
voor de moderne
woninginrichting!
MARKTSTR. 15

N. V. Garage DESTER
Off. Gen. Motors Dealer
Vauxhall Bedford Pontiac
Modern doorsmeerstation
Enschedeesestraat 130-140, Hengelo

Wagenaar
MODEREN HUIS
Brinkstraat
Hengelo
HET HUIS VOOR EXCLUSIEVE DAMESKLEDING

de vraege, dee nich meulik bleek

In ne klasse har de meister
Ne hele meulike vraege 'daon.
„Wat lust alle keender geerne?”
't Antwoord mos op 'n breekfen staon.
Alle breekkes wadden zo binnen.
Wee'j wat doo de meister las?
Met grote letters stun te lezen
dat dat lekkere „Yoghurt” was.

MELKINRICHTING

YOGHURT: fris, voedzaam, gezond.
Gecombineerd met vruchten as „toe-tje” nich te
evenaren. YOGHURT wodt ow in hoese brach
deur ow melkventer.

VERVOLG VAN VORIGE TEKSTPAGINA

de geschiedenis van Noorddeurningen

roepen om op 23 april 1798 des voormiddags om elf uur te komen te Noorddeurningen in Brandehoff om met ja of nee hunne stemmen uit te brengen over de goed- of afkeurig van het ontwerp van Staatregeling voor het Bataafse volk, bij de Constituerende Vergadering aangenomen op de 17 maart ll. Verder een typering van deze tijd door een Quitantie: „Ontvangen van Harmen Wieferink eene somma van zesennegentig guldens., zijnde eene uitzetting over de Buurschap Noorddeurningen voor de uitrusting van eenen ruiter en paard te leveren aan de Commune Ootmarsum, geda-teerd 16 maart 1813.

Een nieuwe tijd breekt aan, ook voor Noorddeurningen.

De onstuimige Dinkel zal aan banden gelegd. Nieuwe wegen ontsluiten het landschap. De ruilverkaveling brengt een ingrijpende verandering teweeg. Hiermee zijn we in het heden en houdt de geschiedenis op.

Veel is onvermeld gebleven.

Mag ik verwachten, dat deze korte uiteenzetting toch nog belangstellende lezers zal vinden!

POST voor de TWENTSE POST

(In deze rubriek worden alleen brieven opgenomen die verband houden met of betrekking hebben op de inhoud van de „Twentse Post“. De redactie behoudt zich het recht voor, brieven eventueel in te korten en/of van commentaar te voorzien)

Augustin Wibbelt

Geachte redactie,

Met belangstelling las ik in het vorige nummer Uw bijdragen over de priester-dichter en schrijver Augustin Wibbelt. Kunt U mij een literatuur-opgave verstrekken betreffende Wibbelt's dichtkunst?

B. te O.

Onderschrift redactie

In 1933 verscheen in Würzburg de Bonner dissertatie van Gertrud Schalkamp over „Augustin Wibbelt und die Dorfgeschichte“, een werk bij uitnemendheid over de verteller Wibbelt, maar zijn lyriek die door kenners hoog geschat wordt, vond lange tijd weinig aandacht. Erich Nörrenberg was de eerste die hierop in duidelijke publicaties de aandacht vestigde maar stond hier lange tijd alleen. Daarom strekt het tot dankbaarheid dat er thans een wetenschappelijke arbeid over de dichter beschikbaar is en wel de in

Wee aap wil wean . . .

Dao zint wat leu, dee meent, dat ze van de apen
Ofkomstig zint, mer ik geleuw 't neet.
Ik denk nog oolerwets en dat geschapen
De wereld is, net zo as zee besteet.

't Is dom misschien, mer toch blieuw ik 't geleuwen,
Dat is mien rech, ik laot ook andren vriej.
Den anders denkt zal ik den kop neet kleuwen,
Wee aap wil wean, den rekkne zik dao bieje.

BERGHEGE

De aarfzunde

Knollen Jens, den nich onder de oele oet ebrod was, wol gaon trouwen. De pastoor nöm hem 't examen of en wol ees eerst onderzoeken, of Jens begrip har van de aarfzunde.

„In 't Paradies“, zeg Heerroom, „wadden Adam en Eva aait gezond, nooit zeek. En hoo is dat now met de mensken? 'n Eenen hef de gich, 'n andern hef 't oop de aompiepen, 'n dadden lidt an kanker. Woer zol dat toch van kommen?“

„Ik hool 't er vuur, meespats van verwaarloosde griep“, zeg Jens.

'n Toren was umvöllen

Vaar, 'n torent van Siloë is umvöllen, 137 mensken dood.”
Met dat ni'js kwam Hennik oet de school in hoes.

„Mien zeel nog too, 137 doden?“
zeg de moeder. „De ene onmaote volgt oop de andere!“

„Stun 't anlakt bi'j de krante?“
vreug de vaar.

„Nee,“ zeg de jong.

„Woer weet iej 't dan van?“

„Ik heb 't vanmorgen leazen in de Biebelse Geschiedenis“, lachen Hennik.

* *

Alleluja, meneer pestoor!

Meneer pestoor was oop hoesbezeuk bieje Buffelsboer. Den har net slacht en heerroom mos drinken op 'n vetten. Buffels moeder har 'n gleasken inschunken. Mer hoo mos ze 't börrerken anbeen? „Lao ne achter 't vessien lopen“, kon ze nich zeggen, de pestoor har jao nich ees 'n vessien an. Daor völ eer wat in.

„Alleluja, meneer pestoor“, zeg ze vrendelik.

„Luzifer“, „Antichrist“ und „Daud und Duwel“ nicht für Ihre Leser irreführend ist, zumal diese Stücke von Karl Wagenfeld stammen.

In vorzüglicher Hochachtung
Aschendorffsche Verlagsbuchhandlung
Münster (Westf.)

Onderschrift redactie

Een «slip of the pen» stelde „Luzifer“, Antichrist“ en „Daud und Duwel“ op naam van Wibbelt: (onze bijdrage in het vorige nummer, pag. 7). Ere echter wie ere toekomt; het geestelijk vaderschap behoort Karl Wagenfeld, hetgeen uit de samenhang van de tekst onzer bijdrage bezwaarlijk valt af te leiden.

Keulen verschenen dissertatie van Siegbert Pohl: „Augustin Wibbelt als niederdeutscher Lyriker“.

Het totale werk van Wibbelt laat zich moeilijk samenvatten in een enkele beschouwing. Een in 1948 verschenen bibliografie van de gezamenlijke werken van Wibbelt noemt 28 platduitse en 77 hoogduitse boeken.

(Prof. Nörrenberg wijst er op, dat Wibbelt de hem innerlijk meest verwante dichter noch in Westfalen noch in overig Nederland gezocht had, maar dat de muziek en de zuiverheid van zijn taal, de ondeugende charme van zijn humor, zijn liefdevol natuurgemoed en zijn diep religieus beleven aan drie andere pastoor-dichters herinneren: aan Eduard Mörike (uit het land der Zwaben), aan den Alemannen Johan Peter Hebel en de Vlaming Guido Gezelle.)

AUGUSTIN WIBBELT (Verzamelde werken, 10 banden, heruitgegeven door P. Jozef Tembrink). Band I Drüke Möhne 1.2.3 Band II Wildrups Hoff - De Strunz - Huus Dahlen Band III Schulte Witte 1.2 - Windhoek Band IV De pastoor von Driebeck - De Iärschopp - Dat veerte Gebott Band V Ut de feldgraoe tied 1.2 De lesten Blomen Band VI Platdütske Gedichte Band VII Tagebücher der Freude - Die Welt Gottes Band VIII Bücher der Freude 1 Band IX Bücher der Freude 2 Band X In der Wandklause - Waldbruders Abenteuer (Per band D.M. 14.80).

Augustin Wibbelt II

Schriftleitung Twentse Post

Sehr geehrte Herren

Wir wissen nicht, ob der Hinweis auf

hengelo

Ruischer en Hartgers

Veur elektrische apparaten

Radio en Televisie

Drienerstraat 4 - Tel. 4878 - Hengel

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

**Top-SLAGERIJEN
Olde Olthof**

De boterham,
belegd met onze WORST, vliegt er in!
Weemenstr. 24 Twakkelerweg 60

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

**Automobiel-
bedrijf**

J. WARMINK

Hengelo Ov.

Ziet onze nieuwste
Austin-modellen

Opgericht 1845 Opgericht 1845

Fa. H. van Wezel

Expeditie- en Transport-
bedrijf

HENGELO (O.)

„Wiej veurt van allens”

Tel. 3650

Tel. 3650

AHREND

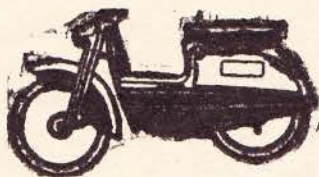
Telgenflat Hengelo Tel. 7266
voor: Lichtdrukken, Foto-
copieën, bestekken.

Meubelen — Tapijten
Gordijnen — Bedden

Morsinkhof

ENSCHDESESTR. 16

KAPTEIN - TYPHOON
PONETTE BROMFIETSEN

D. TEESINK

LANGELERMAATWEG 152

Voor: radio, televisie, haarden,
kachels, wasmach. en stofzuigers

«NADORP»

Deldenerstraat 47, Tel. 2680

Kuipers

kleedt U
steeds beter dan best
HENGELO - TELGEN 21

Biej **Bookhaandel
Broekhuis**

hebt ze „MANS KAPBAARG”
van G. B. VLOEDBELD

‘t Beste humoristische boek in ‘t Twents!

Elke beschadiging

aan Uw auto
wordt door ons onzichtbaar
hersteld. Wij zijn **SPECIAAL**
ingericht voor:

- Uitdeuken
- Las- en
- AutoSpuitwerk

J.B. SCHUMANN EN ZN.
HENGELO (O) TEL. 3797

Veur de
hele
börgeriej

Reef

de beste
stomeriej

KRABENBOSWEG 142. TEL. 3888
INGANG ALEIDASTRAAT 2

Timmerfabriek

Hannink

Hengelo (O.) — Tel. 3701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

U kiest toch ook

Willems

voor Uw auto, scooter,
bromfiets of rijwiel ?

Ook ruim gesorteerd in onderdelen

Langestr. 21 Tel. 3438

Diverse plaatsen

Broederij

Dubbelink

Borne

Tel. 346

Het adres voor alle rassen
kuikens en jonge hennen.

Cöop. Aan- en Verkoopvereniging

Deurningen

Tel. 05402—201

Veevoeder, Meststoffen
Brandstoffen, Zaaigoed
Pootgoed, Div. artikelen

Alle veevoerders onder CLO-controle

Motel Gleunige Tuffeln - JAN KOLSTE - Enschedesestraat 205, Hengelo (O.)

Coöp. Boerenleenbank
DELLEN

Alle Bankzaken
SPOORSTRAAT 9 - TEL. 05407-437

Boerenboend in Boorn
Vanof 1896

De boeren van Hettum, Hassel, Zeedern
[en Boorn
Bint a 60 jaar naor 'n Boend hen egaon.
Ook dee van Buur'n, Gammelke en Aozel
Tot an de wiedlichtigsten oet Saosel.
Waarum x'oot Boorn 't voor én 'n kuunst-
[mest haalt?
Umdat eer 'n BOEND zo good bevaalt!!

Spaar bij de
BOERENLEENBANK
Haaksbergen

Kassier
H. H. Rouwenhorst

Wiej helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MARKEL**
met wiede umgeffing

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 3041, Hengelo (O.)
VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Spaar mee bij de Boerenleenbank

Boerenleenbank
Oldenzaal

de spaarbank voor iedereen
3-3¹/₄ procent over al Uw
SPAARTEGOED
Telefoon 2580 — Giro 892439

Boerenleenbank

ROSSUM

verzorgt
alle
bankzaken

Telefoon: 05411/210

't Allerrijnste product

COÖP. ZUIVELFABRIEK
EN MELKINRICHTING
„BORNE”

Voor Melk, Melkpoeder, Boter en Kaas:

Coöp. Zuivelfabriek
„VOLHARDING”
DENEKAMP

BOERENLEENBANK

Weerselo

Verzorgt al uw bankzaken. Hoogste spaarrente.

BOERENLEENBANK

Lattrop

Spaarbank — Alle Bankzaken

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

BOERENLEENBANK
DEURNINGEN

- Direkt opvraagbaar spaargeld
- Deposito spaargeld

SPAREN | Boerenleenbank

BIJ | te
DE | **Ootmarsum**

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
NOTTER-ZUNA en RIJSSEN

Tel. 05480-2268 - Giro 837983
Het adres voor hool en stroo

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

- De SPAARBANK
- verder alle BANKZAKEN

Boerenleenbank

Denekamp

de spaarbank
voor het platteland

BOERENLEENBANK

Saasveld

Hoogste spaarrente, Voordelige voorschot- en
credietleningen. Verzorgt al Uw Bankzaken.

BOERENLEENBANK

De Lutte - Overdinkel
VERZORGT ALLE BANKZAKEN
Tel. 05415-259 Tel. 05423-685

ALMAN is 't hier met ees
vuur goo botter en goo kees
Coöperatieve Zuivelfabriek
Concordia-Bornerbroek

Coöp. Boerenleenbank
„LOSSER”

Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

Hoogste rente over Uw spaartegoed

FORMELTA

de ideale koffiemelk

Verkrijgbaar in flessen van 230 en 400 gram

Verkoopkantoor „MULTIFARM“ Boekelo

N.V. Aanneming-Mij. vh. **H. W. TE PAS**

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

Linoleum Atopic Colorite
Colovynyl Vredestein Rubber
VLOEREN

Rubber- linoleum trapbekleding
VLOERENBEDRIJF

F. Boerkamp

Telgenflat (1e Etage) Tel. 4064
Berfloweg 8 - Telefoon 2181
en Klein Driene Hengelo (O.)

**HUISHOUDTEXTIEL
VOERINGSTOFFEN
JAPONSTOFFEN**

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN

JORDAAN - TER WEEME N.V.

HAAKSBERGEN

Automobielbedrijf **Van Laar en Feijten**

Enschedesestraat 127 - Tel. 3983 - Hengelo

SIMCA

DAF

Tukkers... mag ik effen 't woord?
Smiet oew geeld nich aover boord
Tukkers... a'k oe raon mag... spoort!
Gao'j daor almaol met akkoord?

Breng dan
oew geeld
naor de

NUTSSPAORBAANK

Drienerstraote 43 - HENGEL

N.V. Automobielbedrijf

BLEEKER

● OPEL

● CHEVROLET

● OLDSMOBILE

TELEFOON 2623-4500 HENGEL

Klaant'n van BISCHOFF
Bint almaol vol lof
Ne dame of heer . . .
Ze komt aaltied weer
want :

Bischoff

hef 't beste wat er is
Oawertuugt öw van dizze waarheed

Henny J. v. Egteren

C.F. Klarstr. 18a - Tel. 2365 - Enschede

Lid van de Selectiegroep van
Nederlandsse Dameskappers

Gedipl. Dames- en Herenkapper
Manicure - Pedicure
Schoonheidsspecialist
Medisch gedipl. Haarkundige

Erica-Service

Doe het zelf en maak van
Uw tuin een LUSTHOF.

Kosteloos maakt ERICA voor
U een grondplan.

Vraagt inlichtingen:

ERICA - siertuinentrum

BORNE, direct achter 't station.
De mooiste kwekerijen in Twente

N.S.U.

— Quickly —
reeds vanaf f 485.—.

Importeur: TAMI N.V. Delden

VéGé

voor ^UW levensmiddelen

guller met zegels.. guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
10 % kort. in geldzegels

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedesestr. 22, Hengelo

Coop. „De Landbouw“ W.A. GOOR

Het adres voor:

Mengvoeders onder C.L.O.-
contrôle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
Kruidenierswaren, Landbouw-
werkzaamheden enz.

AUTOMOBIELBEDRIJF

W. Noordegraaf

Oidenaalsestr. 19 - Tel. 4444 - Hengelo (O.)
off. FORD dealer